

Seguir la senda constitucional

Vicent Ventura

Hi ha frases el sentit de les quals no canvia per més que canvien les paraules. Posem-ne aquestes com a exemple: «Unidad de destino en lo universal» i «proyecto sugestivo de vida en común». Podriem afegir-ne d'altres que tenen el mateix sentit, però amb les dues citades, segurament, n'hi ha prou per a adonar-se que s'intenta justificar la imposició d'una «unitat» que es, qualsevol cosa excepte el fruit de l'espontaneïtat o del costum. La primera ho amaga menys que la segona, i aquesta és tota la diferència que podreu trobar analitzant-les.

La primera va usar-se obsessivament durant els quaranta anys de l'oprobri franquista. La segona, que si no m'equivoque és anterior, sembla més «civilitzada», però està en l'origen de la primera. I les variacions sobre el mateix tema continuen. Ara es parla que tots els contribuents de l'Estat espanyol, a més de pagar els impostos, tenim un «destino común». I potser per convèncer els qui no ho estan massa, se n'afegeix tot seguit la, diguem-ne, compensació: el «patrimoni» també «común» que justifica la comunitat del destí —«en lo universal», és clar— basada en la identificació estat-nació. Hi ha, per tant, un sol estat i una sola nació que son «patrimoni común», i que expliquen el «destino histórico colectivo», etcètera.

L'altre dia ens ho va recordar a tots el president del govern en la connexió d'emissores per a la qual va parlar dues hores llargues. Es tractava que opinàs sobre l'afirmació del president del PNV segons la qual des de l'Estatut de Guernica s'hauria de passar a l'estat d'Euskadi. El president del govern va traure els canons grossos quan es va referir als punts de la Constitució que tracten la matèria. No hi ha més estat que l'Espanyol, ni més nació que l'espanyola. La resta, les «nacionalitats», s'ha de situar en l'àmbit estricte d'alguns estatuts, ja que es tracta de «particularitats diferencials» que pertanyen, com sol dir-se en aquests casos i no recorde si va ser també la fórmula del president, «a la rica variedad de España».

¿I com justifica un materialista històric —perquè, en alguna mesura, ho sera un socialista, com ara el senyor Felipe González— formulacions que no tenen ni el suport històric, ni el de la més superficial i visible realitat? Hauria de creure el liberal que com a mínim està obligat a ser

que l'estat nacional no és un trencament amb la monarquia absoluta, sinó la seua continuació, per a poder dir les coses que va dir l'altra nit sobre aquestes qüestions. I hauria de creure també que aquest estat, més aviat intermitent, ha estat acceptat de bon grat per tots aquells qui haurien abans d'haver-se arrancat a tires la pell de la seua identitat diferent. La qual cosa voldria dir que no hi hauria, ni tan sols, la «reclamació» autonòmica. Les «particularitats diferencials» s'haurien esborrat purament i simplement.

Jo no sé si en dir coses tan boiroses —i en dir-les tan boirosament com les va dir—, el president González expressava conviccions o transmetia pressions. En tot cas, és evident que la necessitat que les «particularitats diferencials» tinguen al darrere, per a poder-se desenvolupar sense opressions, un estat, és tan evident com l'absència en la constitució d'un dels drets humans reconeguts en la Declaració Universal, i oblidat, segurament, pels seus redactors: el dret dels pobles a autodeterminar-se.

Em demane, ingènuament, si, en lloc de pensar en la reforma constitucional per formular de manera restrictiva l'article vuitè, no seria cosa d'incloure aquest dret fonamental oblidat en el laberint de la transició.

Perquè tots voldriem, és clar, i jo el primer, poder seguir la senda constitucional.

SUBSCRIPCIÓ A LA REVISTA

1r. cognom..... 2n.....
 Nom..... Domicili.....
 Població..... D. P..... Tel. part.....
 Lloc de naixement..... Any de naixement.....
 Profesió..... Lloc de treball.....
 Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un any per la quantitat de:
 5.850 pessetes 10.500 pessetes (Europa) Firma
 Pagaria: semestralment anualment

Forma de pagament: Dom. bancària Telèf. bancari Cor postal
 En el cas corresponent ompliu, al dors, la domiciliació bancària

EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S. A. Av. del Baró de Círcer, 40. 1a. València-1

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Distingits senyors:
 Caixa o banc..... Agència.....
 Carrer..... Ciutat.....
 Els pregue que els rebuts que a nom de.....
 Domicili..... Població.....
 presentarà EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S. A., per un total de..... ptes.
 a pagar en..... terminis..... per la quantitat de ptes..... siguen
 pagats amb càrrec al compte corrent núm.....
a la llibreta d'estalvis.....
 de de 198.....
Firma